



**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

RAPORT DE AUDIT INTERN

**TITLUL MISIUNII DE AUDIT: Auditul de asigurare a controlului intern
managerial în cadrul proceselor, activităților gestionate de către Școala
Profesională din Alexândreni**

**INSTITUȚIA AUDITATĂ: Școala Profesională din Alexândreni
(Sîngerei)**

Șeful echipei de audit: Vitalie CEAUȘ, șef al Serviciului audit intern

MEMBRII ECHIPEI DE AUDIT:

Alina Calciu – consultant principal DFA

Dorina Dumbrava - consultant principal DPDÎPT

| | |
|--|-----------|
| Cuprins | |
| Sumar executiv..... | 2 |
| INTRODUCERE | 11 |
| II.CONSTATĂRI ȘI RECOMANDĂRI | 13 |
| 2.1 Evaluarea procesului didactic în cadrul ȘP din Alexăndreni | 13 |
| 2.2 Evaluare eficienței executării bugetului ȘP din Alexăndreni și raportări financiare | 18 |
| 2.3 Evaluarea conformității desfășurării procedurilor achizițiilor publice în cadrul ȘP din Alexăndreni. | 21 |
| 2.4 Evaluarea procesului de asigurare a alimentării gratuite a elevilor din cadrul ȘP din Alexăndreni. | 23 |
| 2.5 Evaluarea procesului de acordare a burselor de studii elevilor înmatriculați în cadrul ȘP din Alexăndreni..... | 24 |
| 2.6 Evaluarea procesului de cazare în căminele studențești ale ȘP din Alexăndreni | 25 |
| 2.7 Evaluarea conformității implementării SCIM în cadrul ȘP din Alexăndreni | 26 |
| III. Concluzii generale | 28 |

Sumar executiv

În temeiul Ordinului MEC nr.472 din 11.04.2024 în perioada 15.04.2024 - 17.06.2024 a fost efectuată misiunea de audit intern privind „*Auditul de asigurare a controlului intern managerial în cadrul proceselor, activităților gestionate de către Școala Profesională din Alexăndreni*”.

Obiectivele specifice ale misiunii de audit s-au axat pe evaluarea eficienței executării bugetului și raportării financiare, desfășurarea procesului didactic, desfășurarea procedurilor de achiziții publice, acordarea burselor, asigurarea alimentației elevilor și implementarea sistemului de control intern managerial.

Rezultatele auditului scoate în evidență un fenomen îngrijorător pentru procesul didactic desfășurat în cadrul instituției auditate, care se manifestă printr-un absentism ridicat al elevilor față de programul de studii. Auditul menționează că acest fenomen poate fi generat de înmatricularea fictivă a elevilor cu scopul de a completa grupele de studii. Această practică contribuie la prejudicierea intereselor financiare ale Bugetului de Stat, ținând cont că, finanțarea instituției se realizează conform metodologiei de finanțare per elev.

În plus, auditul a identificat cazuri în care elevii au fost înmatriculați cu finanțare de la bugetul de stat, în ciuda interdicțiilor legale, astfel aceste fapte au generat riscuri majore de prejudiciere a Bugetului de Stat cu aproximativ **1 469 900 lei** în perioada **2022-2024**.

De asemenea, auditul a relevat diverse neconformități în procesele instituționale, inclusiv în ceea ce privește achizițiile publice, decontarea combustibilului, asigurarea alimentației elevilor din contul resurselor bugetului de stat, acordarea burselor de studii și cazarea în cămine. Aceste neconformități sunt rezultatul unui sistem de control intern managerial deficitar, absenței procedurilor formalizate și neglijării instituirii măsurilor de control intern corespunzătoare în toate procesele și la toate nivelurile organizaționale.

Pentru o înțelegere mai clară a deficiențelor stabilite, în continuare, sunt prezentate principalele constatări, care au intrat în atenția auditului.

În rezultatul evaluării procesului didactic desfășurat în cadrul ȘP din Alexăndreni de către audit s-a constatat :

Constatarea 1. În cadrul auditului efectuat s-a constatat o rată înaltă de absentism în rândul elevilor înmatriculați în cadrul ȘP Alexăndreni, mai exact de către audit au fost realizate 3 vizite în teritoriu dintre care: 2 vizite inopinate și 1 anunțată. În cadrul vizitelor inopinate s-a constatat o rată de absentism, în rândul elevilor, de circa 80 %, iar în cadrul vizitei anunțate rata de absentism a scăzut până la circa 58%, fiind totuși una foarte ridicată.

Urmează de menționat că, în timpul vizitei anunțate de audit, la instituția auditată, s-a descoperit o tentativă de manipulare a ratei de frecvență a elevilor la ore.

Astfel, în data de 20.04.2024, când instituția a fost prealabil informată despre vizita auditului, s-a constatat că din cei 11 elevi ai grupei 7T, care erau prezenți la ora de Educație Fizică, 3 persoane nu erau înmatriculate în cadrul ȘP Alexăndreni, pentru elevii Cojocar Tatiana, Galușca Mariana și Pascari Nicolai au frecventat orele altele persoane neînmatriculate în cadrul școlii.

Această practică necorespunzătoare pune sub semnul întrebării veridicitatea datelor privind frecvența elevilor. Situația dată creează incertitudini serioase referitor la numărul real de elevi, care participă activ la programul de studii și implicit la eficacitatea instituției de a pregăti elevii pentru a obține calificările necesare angajării în câmpul muncii.

Constatarea 2. În urma auditului, s-a constatat că absențele elevilor nu erau înregistrate corespunzător în registrele de evidență a elevilor, ceea ce contravine pct.1 din *Instrucțiunile privind completarea catalogului pentru învățământul profesional tehnic*, aprobat prin Ordinul MEC nr.336/2022.

De asemenea, managerii instituției nu au asigurat măsurile de control asupra procesului de completare a registrelor, contravenind astfel pct.2 din aceleași instrucțiuni.

Totodată, s-a constatat că, instituția auditată nu respectă prevederile pct.5 din ordinul MEC nr.80/2024 *cu privire la pilotarea și implementarea Catalogului electronic în instituțiile de învățământ profesional tehnic*, care stipulează că în perioada pilotării, instituțiile de învățământ profesional tehnic vor asigura completarea catalogului școlar pe suport de hârtie și electronic.

Auditul menționează că absenteismul constat, în cadrul testelor realizate, poate fi generat de faptul înmatriculării fictive a elevilor, cu scopul de a completa grupele de studii. De către audit fiind stabilite cazuri în care 2 elevi înmatriculați în grupa 10C (cofetari) a instituției auditate concomitent își desfășoară studiile și în cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei (o elevă la specialitatea Finanțe și bănci și a doua elevă la specialitatea Drept), totodată, acestea activând în cadrul unor companii ca angajate în câmpul muncii.

Constatarea 3: Se remarcă faptul că, începând cu data de 07.03.2024, grupele nr.1BC, nr.10C, nr.8TR și nr.3E au fost direcționate să participe la practica de producere, conform ordinelor ȘP Alexăndreni nr.17, 18, 19, și 20 din aceeași dată.

Cu toate acestea, în documentația anexată ordinelor menționate, nu este specificat locul unde urmează să se desfășoare instruirea practică a elevilor din aceste grupe.

Această omisiune se regăsește în toate ordinele, cu excepția ordinului nr.18 din 07.03.2024, în care este indicată locația desfășurării practicii.

Absența acestei informații esențiale în actele oficiale poate conduce la dificultăți în verificarea și monitorizarea corectă a desfășurării practicii de producere.

Constatarea 4: În cadrul testelor realizate s-a observat că datele înregistrate în SIME, cu privire la numărul elevilor înmatriculați în cadrul instituției auditate nu reflectă situația reală. Inexactitatea data se datorează faptului că instituția auditată nu a actualizat informația înregistrată în SIME. Astfel, conform Ordinelor ȘP Alexăndreni nr.N5K din 16.10.2023 și nr.N6K din 17.10.2023, elevii Friptuleac Andrei, El Saidabel Aziz Elgazar, Streleț Andrei și Rusu Ion au fost exmatriculați din grupele de studii ale instituției auditate, cu toate acestea, în SIME, la data de 24.04.2024, acești elevi încă apar ca fiind înregistrați în grupele de studii ale ȘP Alexăndreni.

Constatarea 5: De către audit s-a stabilit că 20 de elevi, titulari ai diplomei de studii profesionale sau superioare, au fost înmatriculați cu de finanțare de la bugetul de stat, în grupele formate în cadrul ȘP Alexăndreni, contrar alin.1 pct.6 din *Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii la programele de formare profesională tehnică*.

Totodată, auditul a stabilit că, 19 elevi din cei 20 înmatriculați neîntemeiat, cu finanțare de la buget de stat, nu au semnat *declarațiile pe propria răspundere, prin care se confirmă veridicitatea și legalitatea actelor prezentate*, act prevăzut în anexa nr.2 la *Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii la programele de formare profesională tehnică*.

Aceste abateri scot în evidență lipsa măsurilor de control intern aferente procesului de admitere instituit în cadrul ȘP Alexăndreni, ceea ce a generat riscuri majore de prejudiciere a intereselor financiare ale Ministerului Educației și Cercetării exprimate prin finanțarea instituției auditate, în perioada 2022-2024, cu circa **1 469 900 lei** pentru 20 de elevi, care nu aveau temeiul de a fi înmatriculați cu finanțare de la bugetul de stat.

În rezultatul evaluării eficienței executării bugetului ȘP din Alexăndreni și raportării financiare s-a constatat următoarele:

Constatarea 6: Evaluând procesul de decontare a carburanților s-a stabilit că, în anul 2023, de către instituția auditată a fost decontat neconform combustibil în valoare de circa **40 mii lei**.

Auditul menționează că instituția auditată a admis perfectarea neconformă a Foilor de parcurs, astfel fiind încălcate cerințele prevăzute în *Instrucțiunile privind Completarea și Prelucrarea Foi de Parcurs pentru Autoturisme aprobat prin ordinul Departamentului Analize Statistice și Sociologice al Republicii Moldova nr.108 din 17 decembrie 1998*. Neconformitățile stabilite se manifestă prin faptul că nu a fost indicat kilometrajul mijlocului de transport la plecare, consumul normat, kilometrajul parcurs și semnătura beneficiarului. Aceste omisiuni constituie abateri de la normele reglementate și afectează acuratețea și integritatea datelor referitoare la consumul efectiv de combustibil.

Constatarea 7: Auditul a relevat existența unor discrepanțe semnificative între informațiile financiare prezentate de instituția auditată. Comparând *informațiile sintetice din evidența contabilă* cu cele din *situațiile de profit și pierderi* pentru anul 2023, precum și cu datele din *raportul nr.1-AG* pentru același an, s-au identificat neconcordanțe între aceste trei surse de informație.

Aceste diferențe pun sub semnul întrebării acuratețea și fiabilitatea raportărilor financiare ale instituției și indică o posibilă neconformitate în procesele de contabilitate și raportare.

Constatarea 8. Auditul a relevat că instituțiile, care activează în regim de autogestiune financiar-economică, sunt obligate să prezinte anual Direcției financiar-administrative din cadrul MEC un raport de activitate aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.130/2019, care include 22 de formulare. Auditul menționează că prezentarea informațiilor eronate în aceste rapoarte se datorează faptului că nu există proceduri stabilite (instrucțiuni) pentru completarea acestora, nici responsabilități clar definite pentru personalul implicat în procesul de întocmire și verificare a rapoartelor.

În plus, măsurile de control intern implementate în procesul de raportare nu asigură veridicitatea informațiilor prezentate din cauza că subdiviziunea din cadrul MEC, responsabilă de verificarea rapoartelor, nu dispune de informații și resurse conforme pentru a reconcilia datele raportate cu alte surse de informații autentice.

Prin urmare, la momentul actual, măsurile de control intern nu reușesc să echilibreze costul implementării lor cu eficiența rezultatelor obținute.

În rezultatul evaluării conformității desfășurării procedurilor achizițiilor publice în cadrul ȘP din *Alexândreni* s-a constatat următoarele:

Constatarea 9: Auditul a constatat că instituția auditată contrar pct.14 din *Regulamentul cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice aprobat prin HG nr. 1419/2016*, a admis planificarea eronată și divizarea procedurilor de achiziții publice, ceea ce generează riscuri legate de transparența, promovarea unor practici corupte, cum ar fi favoritismul sau fraudarea licitațiilor, inclusiv de sancționare a persoanelor cu funcții de răspundere în conformitate cu alin.(3) art.327¹ CC al Republicii Moldova nr.218/2008.

Constatarea 10: Auditul a stabilit că instituția auditată a realizat, în anul 2023, achiziții publice fără a fi incluse în Planul de achiziții publice, ceea ce contravine prevederilor *pct.13 din Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică aprobat prin HG nr. 870/2022*. *De exemplu:* conform Planului de achiziții publice pentru anul 2023 a ȘP Alexândreni s-a planificat achiziționarea de combustibil, carburanți și lubrefianți în sumă estimativă de 12 500 lei fără TVA, de facto conform

facturilor fiscale s-a achiziționat combustibil în valoare de 40 127 lei cu 27 627 lei mai mult decât era planificat.

Constatarea 11: Auditul a stabilit că, în anul 2023, instituția auditată a realizat o achiziție publică, aplicând procedura de achiziție publică licitație deschisă, care cuprinde ofertele tuturor operatorilor economici care doresc să participe la licitație.

Conform informațiilor plasate pe <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1687340418785?tab=contract-notice>, anunțul de participare a fost publicat pe data de 21.06.2023, termenul limită pentru primirea ofertelor sau a cererilor de participare a fost stabilit pentru data de 29.06.2023/09:30 (peste 9 zile calendaristice), ceea ce nu corespunde art.47 alin.(2) din Legea achizițiilor publice nr.131/2015, care prevede că perioada cuprinsă între data publicării anunțului de participare în Buletinul achizițiilor publice și data-limită de depunere a ofertelor trebuie să fie de cel puțin 20 de zile.

Auditul conchide că diminuarea termenului de depunere a ofertelor poate restricționa posibilitatea unor agenți economici de a participa la achiziția publică și generează riscuri cu privire la limitarea concurenței și creșterea costurilor.

Constatarea 12: Auditul a identificat că instituția auditată nu a respectat obligația de a efectua raportarea trimestrială a procedurilor de achiziții publice de valoare mică în termenul legal, până la data de 15 a lunii următoare, în cadrul Sistemului Informațional Automatizat „RSAP” MTender. Mai precis, s-au raportat parțial contractele cu privire la achizițiile de valoare mică, contractele de valoare mică încheiate direct, așa cum este stipulat la pct. 14 din HG nr. 870/2022, și facturile aferente, cum prevede cerințele comunicatului Agenției de Achiziții Publice (APP) din 30.10.2023. Această omisiune contravine reglementărilor în vigoare și poate avea implicații asupra transparenței și conformității proceselor de achiziții ale instituției.

În rezultatul evaluării procesului de asigurare a alimentației elevilor de la bugetul de stat în cadrul *ȘP din Alexăndreni* s-a constatat următoarele:

Constatarea 13: De către audit s-a constatat că instituția auditată în multiple cazuri depășea norma bănească aprobată pentru asigurarea prânzului, în quantum de 18,30 lei, ceea ce contravine pct. 2 din HG nr.266/2006 *cu privire la alimentarea gratuită a elevilor din sistemul de învățământ profesional tehnic secundar*.

De exemplu: conform actelor pentru alimentația elevilor, întocmite în data de 17.04.2024, norma bănească pentru asigurarea prânzului a fost de 20,23 lei per elev, cu 1,93 lei mai mult decât este stabilită în HG nr.266/2006.

Aceeași situație a fost caracteristică pentru întreaga perioadă supusă auditării, de la 01.04.2024 până la 17.04.2024.

Constatarea 14: Auditul a stabilit că există discrepanțe semnificative între numărul de porții de mâncare înregistrate în meniu și numărul de elevi prezenți la ore.

De exemplu: în data de 17.04.2024, conform actelor pentru alimentația elevilor, au fost pregătite 70 de porții, însă numărul de elevi prezenți la ore a fost de doar 30.

O situație similară s-a constatat și în data de 22.05.2024, când au fost pregătite 21 de porții de mâncare, deși la ore au fost prezenți doar 2 elevi.

Aceste constatări indică o gestionare ineficientă a resurselor pentru asigurarea alimentării elevilor și pot duce la risipa de resurse financiare alocate pentru acest proces.

Auditul remarcă că deficiențele identificate se datorează în mare parte lipsei unei proceduri formalizate. Aceasta ar trebui să descrie acțiunile și responsabilitățile personalului implicat în procesul de alimentare.

Lipsa unei astfel de proceduri poate duce la neclarități, ineficiențe și erori în procesul de alimentație.

De asemenea, poate contribui la crearea unui mediu în care pot apărea riscuri de întocmire fictivă a meniului cu scopul de a deconta produsele alimentare și mijloacele bănești, discrepanțe între numărul de porții de mâncare pregătite și numărul de elevi prezenți, precum și nerespectarea reglementărilor privind alimentarea elevilor.

În rezultatul evaluării procesului de acordare a burselor de studii elevilor înmatriculați în cadrul *ȘP din Alexandreni* s-a constatat următoarele:

Constatarea 15: Auditul a stabilit 1 caz în care 1 persoană a beneficiat de bursă de studii în sumă totală de 685 lei, deși nu există careva acte care să dovedească că această persoană este înmatriculată în grupele de studii a instituției auditate.

De exemplu: s-a stabilit un caz, în care o persoană (Anița Alexandru) a beneficiat de bursă în valoare de 685 lei. Specificăm că, informație cu privire la această persoană nu este înregistrată în SIME, cu atât mai mult această persoană nu se regăsește nici în ordinul nr.N4K din 01.09.2023, cu privire la înmatricularea elevilor, având în vedere că cererea privind admiterea la programul de formare profesională ca „Tencuitor” a fost depusă la data de 11.08.2023.

Astfel, mijloacele bănești în sumă de **685 lei** oferite ca bursă de studii poate fi catalogată de organele de control ca prejudiciu adus bugetului instituției.

În rezultatul evaluării procesului de cazare în căminele studențești a *ȘP din Alexandreni* s-a constatat următoarele:

Constatarea 16: În rezultatul auditării calculului taxei de cazare pentru studenți și alți locatari, în căminele studențești ale *ȘP din Alexandreni*, pentru anul 2023, s-a stabilit că cheltuielile de personal și de consum aferente întreținerii căminelor sunt mai mici în raport cu cheltuielile aferente întreținerii căminelor din

bugetul instituției aprobat pentru anul 2023, ceea ce în consecință a diminuat taxa de cazare lunară cu aproximativ 22 lei per lună per elev.

Astfel, calculul taxei de cazare aprobat de conducerea ȘP din Alexăndreni pentru anul 2023 este de 66 lei per lună ($T = (502863 + 715217 + 74414) / 245 / 12 * 15\% = 66$ lei)

Calculul aproximativ al taxei de cazare calculat în baza cheltuielilor de întreținere a căminului pentru anul 2023, raportate de instituția auditată, este de 92 lei per lună ($T = (567600 + 1161600 + 74414) / 245 / 12 * 15\% = 92$ lei)

Calcularea incorectă a taxei de cazare pentru căminele studențești reprezintă un risc semnificativ pentru instituție, având potențialul de a conduce la neacoperirea cheltuielilor asociate cu întreținerea acestora. Eroarea, în stabilirea taxei, poate afecta capacitatea instituției de a acoperi costurile necesare pentru asigurarea unui mediu adecvat și sigur pentru locatari și majorarea mijloacelor financiare solicitate de la bugetul de stat pentru a asigura costurile de întreținere a căminelor.

În rezultatul evaluării conformității implementării SCIM în cadrul ȘP din Alexăndreni s-a stabilit următoarele:

Constatarea 17: În rezultatul auditării procesului de organizare a SCIM în cadrul ȘP din Alexăndreni s-a constatat că instituția nu are desemnat un coordonator al sistemului CIM, ceea ce nu corespunde cu pct.6 din Standardele naționale de control intern aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.189/2015.

Auditul conchide că, constatările auditului redată în prezentul raport de audit denotă că sistemul de control intern managerial este unul neconform cu rezerve majore de îmbunătățire.

În vederea asigurării îmbunătățirii activităților desfășurate și alinierii acestora principiilor buneii guvernări, auditul consideră necesar implementarea de către subdiviziunile/instituțiile vizate a următoarelor recomandări:

Recomandări cu prioritate înaltă:

Recomandarea 1. Direcția politici în domeniul învățământului profesional tehnic va întreprinde măsurile necesare în vederea ajustării *Declarației pe propria răspundere privind veridicitatea și legalitatea actelor prezentate*, prevăzută în anexa nr. 2 la *Regulamentul de Organizare și Desfășurare a Admiterii la Programele de Formare Profesională Tehnică*, aprobat prin *Ordinul MEC nr. 648/2022*. Aceste măsuri vor fi realizate prin includerea expresă a următoarelor prevederi : ***cunoscând prevederile art. 352¹, Codul Penal al Republicii Moldova cu privire la falsul în declarații, nu sunt titular al unui certificat de calificare, a diplomei de studii profesionale, a diplomei de studii superioare de licență, sau a diplomei de studii superioare de master.***

Recomandarea 2. Direcția politici în domeniul învățământului profesional tehnic va întreprinde măsuri de control eficiente pentru a asigura acuratețea și corectitudinea datelor referitoare la numărul de elevi și frecvența acestora la ore prin responsabilizarea managerilor instituțiilor din subordine. Acest lucru va contribui la o gestionare mai eficientă a bugetului alocat instituției și la îmbunătățirea calității serviciilor oferite elevilor.

Recomandarea 3. Direcția politici în domeniul învățământului profesional tehnic va întreprinde măsurile necesare în vederea responsabilizării instituțiilor de învățământ din subordine cu privire la completarea veridică a registrului electronic, pe perioada pilotării, pentru a identifica capacitățile maxime ale acestuia, cât și eventuale erori de sistem.

Recomandarea 4. Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor din Bălți va institui măsuri de control intern pentru a monitoriza strict prezența la ore a elevilor înmatriculați la ȘP din Alexandreni. În cazul în care se constată că elevii nu frecventează orele să întreprindă măsurile necesare în vederea exmatriculării acestora respectând prevederilor legale.

Recomandarea 5: Subdiviziunea responsabilă de ținerea evidenței contabile din cadrul ȘP din Alexandreni va întreprinde măsurile necesare pentru eficientizarea controlului intern. Aceste măsuri vor include realizarea inventarierii periodice a conturilor contabile și reconcilierea datelor înregistrate în evidența contabilă cu informațiile provenite din diverse surse. Scopul este de a asigura coerența și concordanța între informațiile înregistrate în evidența contabilă și rapoartele de activitate. Prin aceste acțiuni se va îmbunătăți acuratețea și fiabilitatea informațiilor financiare, se va facilita procesul de raportare și se va asigura conformitatea cu standardele contabile și reglementările în vigoare.

Recomandarea 6: Ministerul Educației și Cercetării, prin Direcția financiar-administrativă, va interveni către Ministerul Finanțelor cu solicitarea de a elabora și implementa proceduri formalizate cu privire la rapoartele financiare anuale ale instituțiilor ce funcționează în regim de autogestiune financiar-economică. Aceste proceduri vor descrie, în detaliu, racordarea dintre datele și situația financiară ale instituțiilor, ce funcționează în regim de autogestiune financiar-economică, și rapoartele aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.130/2019, totodată, modul de completare rapoartelor.

De asemenea, se vor stabili măsuri de control eficiente, inclusiv stabilirea unei cifre de control, pentru a facilita reconcilierea datelor financiare. În plus, se impune necesitatea de a aduce în concordanță raportul privind efectivul de elevi, aprobat prin Ordinul MF nr.130/2019, cu prevederile cadrului normativ privind finanțarea pe bază

de cost per elev. Acest lucru va asigura o alocare corectă a resurselor financiare și va îmbunătăți acuratețea și transparența raportării financiare în sectorul educațional.

Recomandarea 7. Direcția politici în domeniul învățământului profesional tehnic va întreprinde măsurile necesare pentru formalizarea unei proceduri. Aceasta ar trebui să descrie acțiunile și responsabilitățile personalului implicat în procesul de alimentare a elevilor din cadrul instituțiilor din subordine, cât și mecanisme de monitorizare a numărului de porții servite și a numărului de elevi care au luat masa.

INTRODUCERE

Echipa de audit a fost formată din:

Vitalie CEAUȘ – Șef al echipei de audit;

Alina Calciu – consultant principal DFA

Dorina Dumbrava - consultant principal DPDÎPT

Supervizarea a fost efectuată, conform *SNAI*, de către șeful Serviciului audit intern, dl Vitalie CEAUȘ.

Misiunea de audit s-a efectuat în conformitate cu Planul de activitate al Serviciului audit intern pentru anul 2024, Ordinul MEC nr.472 din 11.04.2024 privind efectuarea misiunii de audit intern.

Cadrul legal al acțiunii de auditare l-a reprezentat:

- Legea privind controlul financiar public intern nr .229 din 23.09.2010;
- Standardele naționale de audit intern, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 153 din 12.09.2018;
- Standardele naționale de control intern, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.189 din 05.11.2015;
- Normele de audit intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.161 din 17.12.2020;
- Codul etic al auditorului intern, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 557/2019;
- Regulamentul (Carta) Serviciului audit intern, aprobată de către conducerea MEC;

Durata misiunii de audit: misiunea de audit intern s-a desfășurat în perioada 15.04.2024 – 17.06.2024

Aria de aplicabilitate:

Procesul didactic;

Procesul contabil;

Procesul de desfășurare a achizițiilor publice;

Procesul de acordare a burselor;

Procesul de asigurare de alimentație a elevilor;

Procesul de cazare în cămine;

Sistemul de control intern managerial;

Perioada supusă auditului 2022 – 2024.

Obiectivul general al misiunii de audit:

Auditul de asigurare a controlului intern managerial în cadrul proceselor, activităților gestionate de către Școala Profesională din Alexăndreni.

Obiectivele specifice ale misiunii de audit:

- Evaluarea procesului didactic în cadrul *ȘP din Alexăndreni*;
- Evaluare eficienței executării bugetului *ȘP din Alexăndreni* și raportări financiare;
- Evaluarea conformității desfășurării procedurilor achizițiilor publice în cadrul *ȘP din Alexăndreni*;

- = Evaluarea procesului de asigurare a alimentării gratuite a elevilor din cadrul ȘP din Alexăndreni;
- = Evaluarea procesului de acordare a burselor de studii elevilor înmatriculați în cadrul ȘP din Alexăndreni;
- = Evaluarea procesului de cazare în căminele studentești ale ȘP din Alexăndreni;
- = Evaluarea conformității implementării SCIM în cadrul ȘP din Alexăndreni.

Principalele tehnici și instrumente de audit utilizate:

- verificarea documentației aferente procesului auditat;
- contrapunerea informațiilor/analiza datelor;
- teste de audit;
- compararea;
- observarea fizică;
- interviuri;
- alte metode.

Masiv testat/examinat: Cadrul legal aferent domeniului auditat, extrase din evidența contabilă, contracte de achiziții publice, acte de decontare ale bunurilor materiale, foi de parcurs utilizate în 2022-2023, registre de evidență a prezenței la ore, acte pentru asigurarea alimentației elevilor, rapoarte privind activitatea instituției pentru anul 2023, situațiile de profit și pierdere pentru anul 2023, contracte de finanțare, contracte de achiziții publice, etc.

Abrevieri:

MEC – Ministerul Educației și Cercetării

ȘP – Școala Profesională;

SNCI – Standardele naționale de control intern;

SCIM- Sistemul de control intern managerial

HG – Hotărâre de Guvern

II.CONSTATĂRI ȘI RECOMANDĂRI

2.1 Evaluarea procesului didactic în cadrul ȘP din Alexăndreni

Prezentul capitol include principalele constatări de audit, sistematizate în rezultatul analizei informațiilor primite și testărilor efectuate la etapa intervenției la fața locului, recomandările formulate orientate spre diminuarea/excluderea riscurilor care pot afecta negativ activitatea instituției auditate.

Școala Profesională din Alexăndreni (Sîngerei) asigură formarea profesională inițială și continuă a muncitorilor calificați la următoarele profesii: Bucătar-chelner, Electromontor la repararea și întreținerea utilajului electric, Cofetar, Tencuitor, Tractorist. Anul de studii începe la 1 septembrie și se divizează în 2 semestre, care includ: instruirea teoretică, stagiile de practică, la care se adaugă vacanțele. Durata unei ore academice este de 45 min, durata pauzei dintre lecții nu este mai mică de 10 min.

Conform informațiilor înregistrate în Sistemul Informațional de Management în Educație (în continuare SIME) în cadrul ȘP din Alexăndreni (Sîngerei) în anul de studii 2023/2024 sunt instruiți 271 de elevi înmatriculați în 10 grupe de studii (vezi Tabelul.1).

| Nr | Grupa | Nr de elevi | Buget | Contract |
|--------------|-------|-------------|------------|-----------|
| 1 | 10C | 23 | 22 | 1 |
| 2 | 1BC | 26 | 26 | 0 |
| 3 | 2BC | 27 | 25 | 2 |
| 4 | 3E | 25 | 25 | 0 |
| 5 | 4E | 26 | 25 | 1 |
| 6 | 5BC | 29 | 26 | 3 |
| 7 | 6E | 26 | 23 | 3 |
| 8 | 7T | 30 | 25 | 5 |
| 9 | 8TR | 28 | 23 | 5 |
| 10 | 9C | 31 | 25 | 6 |
| Total | | 271 | 245 | 26 |

Tabelul.1. Informația cu privire la grupele de studii și numărul de elevi instruiți în cadrul ȘP din Alexăndreni (Sîngerei) în anul de studii 2023/2024.

De către audit s-a analizat profilul vârstei elevilor înmatriculați în cadrul ȘP din Alexăndreni, în care s-a constatat că circa 42% din elevi au vârsta cuprinsă între 16 - 30 de ani, 37 de % din elevi au vârsta cuprinsă între 31 - 50 de ani. Totodată, s-a stabilit că în cadrul ȘP din Alexăndreni sunt înmatriculați și 3 elevi care au vârsta de peste 50 de ani

| Anii | Nr de elevi | Pondrerea (100 %) |
|--------------|-------------|-------------------|
| 16-20 | 91 | 34 |
| 21-30 | 76 | 28 |
| 31-40 | 73 | 27 |
| 41-50 | 28 | 10 |
| 50+ | 3 | 1 |
| Total | 271 | 100 |

Tabelul nr.2 Profilul elevilor înmatriculați în ȘP din Alexăndreni în dependență de vârstă

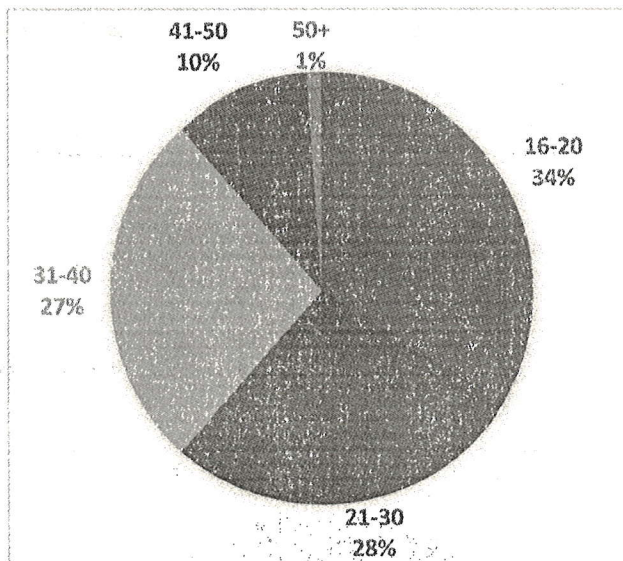


Diagrama nr.1 Ponderea elevilor înmatriculați în cadrul ȘP din Alexăndreni în dependență de vârstă

Analogic s-a analizat profilul vârstei elevilor înmatriculați în cadrul ȘP din Alexăndreni prin prisma specialităților la care studiază, stabilindu-se următoarele:

| Specialități | Vârsta elevilor (ani) | | | | | Total |
|-----------------|-----------------------|-----------|-----------|-----------|----------|------------|
| | 15-20 | 21-30 | 31-40 | 41-50 | 50+ | |
| Cofetar | 14 | 19 | 14 | 5 | 2 | 54 |
| Bucătar-chelner | 40 | 14 | 21 | 7 | 0 | 82 |
| Tencuitor | 10 | 5 | 10 | 5 | 0 | 30 |
| Electomontor | 21 | 29 | 24 | 3 | 0 | 77 |
| Tractorist | 6 | 9 | 4 | 8 | 1 | 28 |
| Total | 91 | 76 | 73 | 28 | 3 | 271 |

Tabelul nr.3 Profilul vârstei elevilor înmatriculați în cadrul ȘP din Alexăndreni prin prisma specialităților la care studiază.

În scopul evaluării datelor înregistrate în sistemul „SIME”, auditul a contrapus informațiile înregistrate în sistemul „SIME” cu datele din Ordinele ȘP din Alexăndreni referitoare la exmatricularea elevilor, stabilindu-se disconcordanțe între cele două surse de informații. Aceste abateri se manifestă prin faptul că, deși pe parcursul anului 2023, au fost exmatriculați 4 elevi, însă conform informațiilor înregistrate în SIME, aceștia continuă să figureze în grupele de studii ale instituției auditate.

Aceste discrepanțe indică o posibilă neconcordanță între procesele de înregistrare și actualizare a datelor elevilor în sistemul SIME și în registrele de evidență ale elevilor ce poate avea un impact negativ asupra acurateței și fiabilității

datelor referitoare la numărul de elevi înmatriculați și, prin urmare, asupra planificării și alocării resurselor financiare instituției.

Astfel, conform Ordinelor ȘP din Alexăndreni nr.N5K din 16.10.2023 și nr.N6K din 17.10.2023, au fost exmatriculați elevii: Friptuleac Andrei, El Saidabel Aziz Elgazar, Streleț Andrei și Rusu Ion, însă conform informațiilor înregistrate în „SIME” la situația de 24.04.2024, acești elevi figurează în grupele de studii ale ȘP din Alexăndreni, ceea ce impune necesitate actualizării informației din „SIME” pentru a se asigura concordanța informațiilor din sistemul informațional cu situația reală a elevilor care studiază în ȘP din Alexăndreni.

Specificăm că, în cadrul ȘP din Alexăndreni, conform registrelor de evidență a elevilor la situația de 24.04.2024, studiază 267 de elevi, dintre care:

- 243 cu finanțare de la buget de stat;
- 24 pe bază de contract.

Urmează de menționat că, indicatorul cu privire la numărul de elevi înmatriculați are un impact direct asupra bugetului alocat instituției de la bugetul de stat, inclusiv asupra cheltuielilor pentru asigurarea alimentației gratuite și acordarea burselor elevilor. Prin urmare, auditul a efectuat o serie de testări pentru a stabili numărul efectiv de elevi care frecventează orele de studiu stabilind următoarele:

Conform actului de constatare nr.1 din 17.04.2024, s-a stabilit că, conform orarului de studiu în data de 17.04.2024 era necesar să fie prezenți la ore elevii următoarelor grupe: 2BC - 27 elevi; 4E - 26 elevi; 7T - 30 elevi; 9C - 31 elevi; 5BC - 29 elevi și 6E - 26 elevi, în total 169 de elevi, dintre care prezenți la ore erau doar 30 de elevi, rata de absenteism în data respectivă fiind de 82%.

Conform actului de constatare nr.2 din 22.04.2024, s-a stabilit că conform orarului de studii în data de 22.04.2024 era necesar să fie prezenți la ore elevii următoarelor grupe: 2BC - 27 elevi; 4E - 26 elevi; 7T - 30 elevi; 9C - 31 elevi, în total 141 elevi, dintre care prezenți la ore erau doar 48 de elevi, rata de absenteism în data respectivă constituie 58%.

Urmează de menționat că, instituția auditată a fost informată, că în data de 22.04.2024, urmează a fi efectuată o vizită de serviciu a Secretarului de Stat în domeniile învățământului profesional tehnic și cadrul național al calificărilor în cadrul instituției audiate, fapt prin care intuim că se datorează în mare parte numărul majorat de elevi prezenți la ore. Concluzia auditului se bazează pe faptul că la ore au participat, drept elevi, persoane care nu sunt înmatriculate în cadrul instituției. Astfel, considerăm că administrația instituției a încercat să asigure o rată majoră de prezență în ziua respectivă.

De exemplu: auditul a constatat din cei 11 elevi ai grupei 7T, care erau prezenți la orele de Educație Fizică, în data de 20.04.2024, 3 persoane nu erau înmatriculate în cadrul ȘP din Alexăndreni. Astfel, pentru elevii Cojocarui Tatiana, Galușca

Mariana, Pascari Nicolai au frecventat orele alte persoane neînmatriculate în cadrul școlii.

Conform actului de constatare nr.3 din 22.05.2024, s-a stabilit că conform orarului de studii, în data de 22.05.2024, era necesar să fie prezenți la ore elevii următoarelor grupe: 2BC - 27 elevi; 4E - 26 elevi, în total 53 elevi, dintre care prezenți la ore erau doar 2 elevi, rata de absenteism în data respectivă fiind de 96 %.

În urma auditului, s-a constatat că absențele elevilor nu erau înregistrate corespunzător în registrele de evidență, ceea ce contravine pct.1 din *Instrucțiunile privind completarea catalogului pentru învățământul profesional tehnic*, aprobat prin Ordinul MEC nr.336/2022.

De asemenea, managerii instituției nu au asigurat măsurile de control necesare asupra procesului de completare a registrelor, contravenind astfel pct.2 din aceeași instrucțiune.

Totodată, s-a constatat că, instituția auditată nu respectă prevederile pct.5 din ordinul MEC nr.80/2024 *cu privire la pilotarea și implementarea Catalogului electronic în instituțiile de învățământ profesional tehnic*, care stipulează că în perioada pilotării, instituțiile de învățământ profesional tehnic vor asigura completarea catalogului școlar pe suport de hârtie și electronic.

Urmează de menționat că, din data de 07.03.2024 grupele nr.1BC; nr.10C; nr.8TR și nr.3E, conform ordinelor ȘP din Alexăndreni nr.17; 18; 19; 20 din 07.03.2024 *cu privire la îndreptarea la practica de producere* au fost direcționate pentru realizarea practicii de producere, însă în actele atașate la ordine nu este indicat locul desfășurării instruirii practice (cu excepția ordinului nr.18 din 07.03.2024).

Lipsa măsurilor de control intern creează un mediu favorabil pentru generarea riscurilor legate de calitatea serviciilor educaționale de pregătire a cadrelor de specialitate în învățământul profesional tehnic prestate de instituție, pentru care sunt finanțați de către MEC de la bugetul de stat.

Auditul menționează că, absenteismul constat, în cadrul testelor realizate de audit, poate fi generat de faptul înmatriculării fictive a elevilor cu scopul de a completa grupele de studii. De către audit fiind stabilite cazuri în care 2 elevi înmatriculați, în grupa 10C (cofetari) a instituției auditate, concomitent își desfășoară studiile și în cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei (o elevă la specialitatea Finanțe și Bănci și a doua elevă la specialitatea Drept), cât și activează în cadrul unor companii.

În rezultatul contrapunerii informațiilor înregistrate Sistemul Informațional de Management în Educație cu privire la elevii înmatriculați, în perioada 2022-2023, auditul a stabilit că 20 de elevi, titulari ai diplomei de studii profesionale sau superioare, au fost înmatriculați cu finanțare de la buget de stat, în grupele formate în cadrul ȘP din Alexăndreni, contrar alin.1 pct.6 din *Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii la programele de formare profesională tehnică (anexa 1)*.

Totodată, auditul a stabilit că 19 elevi din cei 20, înmatriculați neîntemeiat cu finanțare de la buget de stat, nu au semnat *declarațiile pe propria răspundere, prin care se confirmă veridicitatea și legalitatea actelor prezentate*, act prevăzut în anexa nr.2 la *Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii la programele de formare profesională tehnică*.

Aceste abateri scot în evidență lipsa măsurilor de control intern aferente procesului de admitere instituit în cadrul ȘP din Alexăndreni, ceea ce a generat riscuri majore de prejudiciere a intereselor financiare ale Ministerului Educației și Cercetării exprimate prin finanțarea instituției auditate în perioada 2022-2024 cu circa **1 469,9 mii lei** pentru 20 de elevi, care nu aveau temeiul de a fi înmatriculați cu finanțare de la bugetul de stat.

| Grupa | Nr de elevi | Costul per elev (lei) | | | Suma finanțată (lei) | | |
|--------------|-------------|-----------------------|-----------|-----------|----------------------|-----------|-----------|
| | | Anul 2022 | Anul 2023 | Anul 2024 | Anul 2022 | Anul 2023 | Anul 2024 |
| 10C | 8 | 21262 | 26221 | 28440 | 170096 | 209768 | 227520 |
| 3E | 5 | 22186 | 27362 | 28440 | 110930 | 136810 | 142200 |
| 5BC | 1 | 21262 | 26221 | 28440 | 21262 | 26221 | 28440 |
| 9C | 1 | | 26221 | 28440 | 0 | 26221 | 28440 |
| 4E | 1 | | 27362 | 28440 | 0 | 27362 | 28440 |
| 6E | 1 | 22186 | 27362 | 28440 | 22186 | 27362 | 28440 |
| 2BC | 1 | | 26221 | 28440 | 0 | 26221 | 28440 |
| 1BC | 1 | 21262 | 26221 | 28440 | 21262 | 26221 | 28440 |
| 8TR | 1 | 23111 | 28502 | 26070 | 23111 | 28502 | 26070 |
| Total | 20 | | | | 368847 | 534688 | 566430 |
| TOTAL | | | | | 1.469.965 | | |

Tabelul nr.4 Numărul de elevi înmatriculați neîntemeiat cu de finanțare de la bugetul de stat.

Auditul conchide că este esențial de monitorizat atent numărul de elevi înmatriculați și a prezenței acestora la ore pentru a asigura o alocare corectă a resurselor de la bugetul de stat.

Pentru a exclude riscurile enunțate mai sus este necesar de implementat următoarele recomandări:

Recomandarea 1. Direcția politici în domeniul învățământului profesional tehnic va întreprinde măsurile necesare în vederea ajustării *Declarației pe propria răspundere privind veridicitatea și legalitatea actelor prezentate*, prevăzută în anexa nr. 2 la *Regulamentul de Organizare și Desfășurare a Admiterii la Programele de Formare Profesională Tehnică*, aprobat prin *Ordinul MEC nr. 648/2022*. Aceste măsuri vor fi realizate prin includerea expresă a următoarelor prevederi: ***cunoscând prevederile art. 352¹, Codul Penal al Republicii Moldova cu privire la falsul în declarații, nu sunt titular al unui certificat de calificare, a diplomei de studii profesionale, a diplomei de studii superioare de licență sau a diplomei de studii superioare de master.***

Recomandarea 2. Direcția politici în domeniul învățământului profesional tehnic va întreprinde măsuri de control eficiente pentru a asigura acuratețea datelor referitoare la numărul de elevi și frecvența acestora la ore prin responsabilizarea managerilor instituțiilor din subordine. Acest lucru va contribui la o gestionare mai eficientă a bugetului instituției și la îmbunătățirea calității serviciilor oferite elevilor.

Recomandarea 3. Direcția politici în domeniul învățământului profesional tehnic va întreprinde măsurile necesare în vederea responsabilizării instituțiilor de învățământ din subordine cu privire la completarea veridică a registrului electronic pe perioada pilotării pentru a identifica capacitățile maxime ale acestuia, cât și eventuale erori de sistem.

Recomandarea 4. Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor din Bălți va institui măsuri de control intern pentru a monitoriza strict prezența la ore a elevilor înmatriculați la ȘP din Alexăndreni. În cazul în care se constată că elevii nu frecventează orele să întreprindă măsurile necesare în vederea exmatriculării acestora respectând prevederilor legale.

2.2 Evaluare eficienței executării bugetului ȘP din Alexăndreni și raportări financiare

Bugetul precizat al Școlii Profesionale din Alexăndreni (Sîngerei) pentru anul 2023 a constituit **10 737,7 mii lei** dintre care:

- Transferuri de la bugetul de stat : **10 256,3 mii lei;**
- Venituri proprii: **481,4 mii lei.**

Conform contractului nr.56PT din 27.01.2023 privind achiziția de servicii educaționale încheiat între prestatorul - ȘP din Alexăndreni și fondator - Ministerul Educației și Cercetării, s-a stabilit că prestatorul se obligă să furnizeze servicii educaționale pentru realizarea planului „Comenzii de stat” de pregătire a cadrelor de specialitate în învățământul profesional tehnic secundar nivelul 3ISCED pentru anul financiar 2023, iar fondatorul să achite prețul serviciilor în valoare de 10 169,3 mii lei. Urmează de menționat că conform Acordului adițional nr.1 din 24.10.2023 la contractul nr.56PT din 27.01.2023, valoarea serviciilor s-a micșorat cu 114 mii lei pentru plata burselor, suma totală a contractului constituie 10 055,3 mii lei. Ulterior, la data de 30.11.2023, a fost încheiat un nou contract privind achiziția de servicii educaționale nr.130PT prin care fondatorul a alocat suplimentar suma de 201 mii lei prestatorului de servicii. Astfel, în anul 2023, din bugetul de stat pentru serviciile educaționale prestate de ȘP din Alexăndreni au fost aprobate **10 256,3 mii lei.**

Conform actelor de verificare privind decontările reciproce încheiate între ȘP din Alexăndreni și Ministerul Educației și Cercetării, în anul 2023, instituția auditată a încasat din contul bugetului de stat mijloace bănești în sumă de 10 141,6 mii lei, dintre care:

- pentru studii – 6 619 mii lei;
- pentru întreținerea căminelor – 1 692,4 mii lei;
- pentru burse – 1 226,4 mii lei;
- pentru alimentarea elevilor – 603,8 mii lei.

Executarea contractelor de finanțare încheiate, în anul 2023, între ȘP din Alexăndreni și Ministerul Educației și Cercetării a fost de circa 99%.

Veniturile proprii încasate de instituție, în anul 2023, constituie 384,4 mii lei dintre care:

| Sursa venitului | Suma venitului propriu |
|---|------------------------|
| Taxa de studii, cursuri de scurtă durată, eliberarea actelor | 187,5 |
| Producerea laptelui | 65,2 |
| Comercializarea plăcintelor, taxa pentru alimentația elevilor de la contract și pt cină | 31,0 |
| Taxa de cazare în cămin | 100,7 |
| Total | 384,4 mii lei |

Tabelul nr.5 Informația cu privire la veniturile proprii a ȘP din Alexăndreni din anul 2023.

Veniturile totale ale instituției, în anul 2023, a constituit suma de 11 797,5 mii lei, dintre care:

- 10 141,6 mii lei transferuri de la bugetul de stat;
- 384,4 mii lei venituri proprii încasate;
- 1271,5 mii lei sold din anul 2022.

Cheltuielile de casă a instituției, în anul 2023, a constituit circa 10 898,7 mii lei, dintre care:

- Remunerarea muncii: 5 035,3 mii lei;
 - Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii: 1459,7 mii lei;
 - Plăți cu caracter excepțional : 201 mii lei;
 - Indemnizații pentru incapacitate de muncă: 10,3 mii lei;
 - Acordarea burselor de studii: 1 258,1 mii lei;
 - Servicii: 567,9 mii lei;
 - Procurări de mijloace fixe, OMVSD, combustibil, carburanți: 2 366,4 mii lei.
- Soldul la situația 31.12.2023 constituie **898,7 mii lei**.

Evaluând procesul de decontare a carburanților s-a stabilit că, în anul 2023, de către instituția auditată a fost decontat neconform combustibil în valoare de circa 40 mii lei.

Auditul menționează că instituția auditată a admis perfectarea neconformă a Foilor de parcurs, astfel fiind încălcate cerințele prevăzute în *Instrucțiunile privind Completarea și Prelucrarea Foii de Parcurs pentru Autoturisme* aprobat prin ordinul Departamentului Analize Statistice și Sociologice al Republicii Moldova nr.108 din 17 decembrie 1998. Neconformitățile stabilite se manifestă prin faptul că nu a fost indicat kilometrajul mijlocului de transport la plecare, consumul normat, kilometrajul parcurs, semnătura beneficiarului. Aceste omisiuni constituie abateri de la normele reglementate și afectează acuratețea și integritatea datelor referitor la consumul efectiv de combustibil.

În conformitate cu Ordinul Ministerului Finanțelor nr.130/2019 *cu privire la aprobarea unor rapoarte trimestriale/anuale*, instituțiile care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică prezintă anual rapoarte privind activitatea acestora.

În temeiul ordinului menționat mai sus, MEC a aprobat Ordinul nr.73/2024 *cu privire la aprobarea termenelor de prezentare a rapoartelor anuale de către instituțiile ce funcționează la autogestiune financiar economică pentru anul 2023*, prin care a stabilit termenele de prezentare a rapoartelor, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.130/2019, pentru anul 2023, cât și atribuțiile Direcției financiar-administrativă de a recepționa și verifica aceste rapoarte.

În scopul evaluării corectitudinii informațiilor raportate de instituția auditată pentru anul 2023, auditul a contrapus informațiile sintetice înregistrate în evidența contabilă și informația din situațiile de profit și pierderi pentru anul 2023 cu informațiile prezentate în raportul nr.1-AG pentru anul 2023. Rezultatul evaluării au scos în evidență discrepanțe între toate cele trei surse de informație.

De exemplu:

Conform raportului nr.1-AG prezentat de instituția auditată veniturile parvenite la contul instituției în anul 2023 constituie 10 526,1 mii lei, conform informațiilor sintetice extrase din evidența contabilă veniturile încasate în anul 2023, constituie 10 550,8 mii lei, conform informațiilor prezentate în situațiile de profit și pierderi veniturile încasate în anul 2023, constituie 10 568,7 mii lei.

Urmează de menționat că, raportul aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.130/2019 conține 22 formulare care trebuie completate de instituțiile care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică. Pentru completarea acestora nu au fost elaborate proceduri care să stabilească modul de completare a acestora, cât și responsabilitățile personalului implicat în procesul de întocmire și verificare a acestor rapoarte. Totodată, auditul a stabilit că măsurile de control instituite în procesul de rapoarte nu oferă o asigurare certă că informațiile din rapoartele prezentate de instituții reflectă situația reală, din motiv că, subdiviziunea din cadrul MEC, responsabilă de verificarea acestor rapoarte nu deține suficiente informații și resurse, care le-ar permite să facă reconcilierea datelor prezentate cu alte

surse de informații veridice. Respectiv, la momentul actul măsurile de control intern instituite nu echilibrează costul măsurilor de control cu eficiența rezultatelor acestora.

Totodată, discrepanțele stabilite indică o posibilă neconcordanță între procesele de înregistrare și actualizare a datelor din sistemul informațional contabil utilizat de instituția auditată. Auditul menționează că faptele stabilite de audit pot avea un impact negativ asupra acurateței și fiabilității informațiilor financiare. În consecință, aceasta poate afecta planificarea, alocarea resurselor instituției și raportarea financiară.

Pentru a asigura înregistrarea și raportarea veridică a informațiilor financiare se recomandă implementare următoarelor recomandări:

Recomandarea 5: Subdiviziunea responsabilă de ținerea evidenței contabile din cadrul ȘP din Alexăndreni va întreprinde măsurile necesare pentru eficientizarea controlului intern. Aceste măsuri vor include realizarea inventarierii periodice a conturilor contabile și reconcilierea datelor înregistrate în evidența contabilă cu informațiile provenite din diverse surse. Scopul este de a asigura coerența și concordanța între informațiile înregistrate în evidența contabilă și rapoartele de activitate. Prin aceste acțiuni se va îmbunătăți acuratețea și fiabilitatea informațiilor financiare, se va facilita procesul de raportare și se va asigura conformitatea cu standardele contabile și reglementările în vigoare.

Recomandarea 6: Ministerul Educației și Cercetării, prin Direcția financiar-administrativă, va interveni către Ministerul Finanțelor cu solicitarea de a elabora și implementa proceduri formalizate cu privire la rapoartele financiare anuale ale instituțiilor ce funcționează în regim de autogestiune financiar-economică. Aceste proceduri vor descrie, în detaliu, racordarea dintre datele și situația financiară ale instituțiilor, ce funcționează în regim de autogestiune financiar-economică, și rapoartele aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.130/2019, totodată, modul de completare rapoartelor.

De asemenea, se vor stabili măsuri de control eficiente, inclusiv stabilirea unei cifre de control, pentru a facilita reconcilierea datelor financiare. În plus, se impune necesitatea de a aduce în concordanță raportul privind efectivul de elevi, aprobat prin Ordinul MF nr.130/2019, cu prevederile cadrului normativ privind finanțarea pe bază de cost per elev. Acest lucru va asigura o alocare corectă a resurselor financiare și va îmbunătăți acuratețea și transparența raportării financiare în sectorul educațional.

2.3 Evaluarea conformității desfășurării procedurilor achizițiilor publice în cadrul ȘP din Alexăndreni.

Procesul de desfășurare a procedurilor de achiziții publice se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2015 *privind achizițiile publice*, HG nr. 870/2022 *pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de*

valoare mică, HG nr. 778/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la întocmirea și păstrarea dosarului achiziției publice, HG nr. 10/2021 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice.

În urma evaluării procesului de planificare a procedurilor de achiziții publice la Școala Profesională din Alexăndreni, s-a constatat că, în anul 2023, au fost planificate eronat proceduri de achiziții publice pentru procurarea materialelor de construcții.

De exemplu: Conform planului de achiziții publice, aprobat de conducerea instituției auditate, pentru anul 2023 a fost planificată o procedură de achiziție publică de procurare a materialelor de construcții cu suma estimată, fără TVA, în valoare de 555 250 lei și o procedură de achiziție publică la fel de procurarea materialelor de construcții cu suma estimată, fără TVA, de 71,666,67 lei (poziția 9 și 10 din planul de achiziții publice pentru anul 2023). Procedura de achiziție publică pentru procurarea materialelor de construcție a fost indicată - contract de valoare mică.

Astfel, contrar pct.14 din *Regulamentul cu privire la modul de planificare a contractelor de achiziții publice* aprobat prin HG nr. 1419/2016, s-a admis planificarea eronată și divizarea procedurilor de achiziții publice, ceea ce generează riscuri legate de transparența, promovarea unor practici corupte, cum ar fi favoritismul sau fraudarea licitațiilor, inclusiv, de sancționare a persoanelor cu funcții de răspundere în conformitate cu alin.(3) art.327¹ Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008.

Totodată, auditul a stabilit că instituția auditată a realizat, în anul 2023, achiziții publice fără a fi incluse în Planul de achiziții publice, ceea ce contravine prevederilor pct.13 din *Regulamentul cu privire la achizițiile publice de valoare mică* aprobat prin HG nr. 870/2022. *De exemplu:* conform Planului de achiziții publice pentru anul 2023 a ȘP din Alexăndreni s-a planificat achiziționarea de combustibil, carburanți și lubrefianți în sumă estimativă de 12 500 lei, fără TVA, de facto, conform facturilor fiscale s-a achiziționat combustibil în valoare de 40 127 lei, cu 27 627 lei mai mult decât era planificat.

Urmează de menționat că, în anul 2023, instituția auditată a realizat o achiziție publică aplicând procedura de achiziție publică - licitație deschisă, care cuprinde ofertele tuturor operatorilor economici care doresc să participe la licitație.

Conform informațiilor plasate pe <https://mtender.gov.md/tenders/ocds-b3wdp1-MD-1687340418785?tab=contract-notice>, anunțul de participare a fost publicat pe data de 21.06.2023, termenul limită pentru primirea ofertelor sau a cererilor de participare a fost stabilit pentru data de 29.06.2023 / 09:30 (peste 9 zile calendaristice), ceea ce nu corespunde art.47 alin.(2) din Legea achizițiilor publice nr.131/2015, care prevede că perioada cuprinsă între data publicării anunțului de

participare în Buletinul achizițiilor publice și data-limită de depunere a ofertelor trebuie să fie de cel puțin 20 de zile.

Auditul conchide că diminuarea termenului de depunere a ofertelor poate restricționa posibilitatea unor agenți economici de a participa la achiziția publică și generează riscuri cu privire la limitarea concurenței și creșterea costurilor.

Totodată, auditul a stabilit că instituția auditat a asigurat parțial raportarea trimestrială, până la data de 15 a lunii următoare, în SIA „RSAP” MTender, la rubrica Raportarea achizițiilor de valoare mică, a contractelor de valoare mică încheiate direct (pct. 14 din HG 870/2022) și a facturilor, conform comunicatului APP din 30.10.2023.

Auditul atrage atenția că deficiențele, constatate de audit, fac pasibilă sancționarea instituției și a organelor de conducere din cadrul acesteia, în conformitate cu art. 327¹ din Codul Contravențional al RM nr. 218 din 24-10-2008.

2.4 Evaluarea procesului de asigurare a alimentării gratuite a elevilor din cadrul ȘP din Alexăndreni.

Procesul de alimentare a elevilor din sistemul de învățământ profesional tehnic secundar este reglementat de HG nr.266/2006. Astfel, în scopul revitalizării sistemului de învățământ profesional tehnic secundar, instruirii și pregătirii calitative a cadrelor de muncitori calificați, în conformitate cu cerințele pieței muncii, s-a hotărât ca Ministerul Educației și Cercetării să organizeze alimentarea gratuită cu prânz a elevilor din unitățile de învățământ profesional tehnic secundar.

Conform pct. 2 a HG nr.266/2006, s-a stabilit ca norma bănească pentru asigurarea prânzului în anul 2024, constituie 18,30 lei/zi pentru un elev.

Cheltuielile raportate de instituție pentru asigurarea alimentației elevilor, în anul 2023, constituie circa 581 mii lei.

În urma testelor realizate în cadrul auditului, s-a constatat că instituția auditată nu respectă prevederile pct. 2 din HG nr.266/2006, norma bănească, care stabilește suma alocată per elev pentru asigurarea prânzului, a fost depășită în multiple cazuri.

De exemplu: conform actelor pentru asigurarea alimentației întocmite în data de 17.04.2024, norma bănească pentru asigurarea prânzului a fost de 20,23 lei per elev, cu 1,93 lei mai mult decât este prevăzut conform HG 266/2006.

Aceeași situație a fost caracteristică pentru întreaga perioadă supusă auditării, de la 01.04.2024 până la 17.04.2024.

Aceste constatări indică o posibilă gestionare inefficientă a resurselor și o nerespectare a reglementărilor în vigoare.

Totodată, s-a constatat că există discrepanțe semnificative între numărul zilnic de porții de mâncare pregătite și numărul de elevi prezenți la ore. De exemplu, în data de 17.04.2024, conform actelor pentru alimentație, au fost pregătite 70 de porții, însă numărul de elevi prezenți la ore a fost de doar 30.

O situație similară s-a constatat și în data de 22.05.2024, când au fost pregătite 21 de porții de mâncare, deși la ore au fost prezenți doar 2 elevi.

Aceste constatări indică o gestionarea ineficientă a resurselor alocate pentru asigurarea alimentării elevilor și pot duce la risipa de resurse financiare.

Auditul remarcă că deficiențele identificate se datorează în mare parte lipsei unei proceduri formalizate. Aceasta ar trebui să descrie acțiunile și responsabilitățile personalului implicat în procesul de alimentare.

Lipsa unei astfel de proceduri poate duce la neclarități, ineficiențe și erori în procesul de alimentație. De asemenea, poate contribui la crearea unui mediu în care pot apărea riscuri de întocmire fictivă a meniului cu scopul de a deconta produse alimentare și mijloace bănești, discrepanțe între numărul de porții de mâncare pregătite și numărul de elevi prezenți, precum și nerespectarea reglementărilor privind alimentarea elevilor.

Prin urmare, se impune necesitatea implementării următoarei recomandări:

Recomandarea 7. Direcția politici în domeniul învățământului profesional tehnic va întreprinde măsurile necesare pentru formalizarea unei proceduri. Aceasta ar trebui să descrie acțiunile și responsabilitățile personalului implicat în procesul de alimentare a elevilor din cadrul instituțiilor din subordine, cât și mecanisme de monitorizare a numărului de porții servite și a numărului de elevi care au luat masa.

2.5 Evaluarea procesului de acordare a burselor de studii elevilor înmatriculați în cadrul ȘP din Alexăndreni

Procesul de acordare a burselor de studii pentru instituțiile de învățământ profesional tehnic secundar este reglementat de *Regulamentul-cadru cu privire la modul și condițiile de acordare a burselor pentru studenții ciclul I, ciclul II, studii superioare integrate, învățământ medical și farmaceutic din instituțiile de învățământ superior, elevii din instituțiile de învățământ profesional tehnic post secundar și post secundar non terțiar și profesional tehnic secundar și persoanele care studiază în învățământul postuniversitar*, aprobat prin HG nr.1009/2006. Conform pct. 5 din Regulamentul menționat mai sus, în învățământul profesional tehnic secundar se acordă doar burse de studii.

| Categoria bursierilor | Categoriile de burse | Cuquantumul bursei lunare, lei |
|--|----------------------|--------------------------------|
| Elevii din învățământul profesional tehnic secundar, cu excepția elevilor care își fac studiile în grupele pentru surzi și hipoacuzici | Categoria I | 685 |
| | Categoria II | 575 |
| | Categoria III | 485 |
| Elevii din învățământul profesional tehnic secundar, care își fac studiile în grupele pentru surzi și hipoacuzici | | 520 |

Tabelul nr.6. Cuantumul bursei de studii acordate în învățământul profesional tehnic secundar, în anul 2023.

În rezultatul auditării procedurii de acordare a bursei de studii s-a constatat că instituția nu respectă *Regulamentul cu privire la modul și condițiile de acordare a bursei pentru elevi*, fiind emise ordine lunare cu privire la stabilirea bursei elevilor, deși pct.8 prevede că bursele de studii se acordă conform rezultatelor sesiunii de examinare semestrială.

În anul 2023, instituția auditată a acordat burse de studii în valoare de 1 258 mii lei, dintre care :

- 1 029,6 mii lei transferuri pe card;
- 183,3 mii lei achitări prin dispoziție de plată;
- 45,1 mii lei achitări pentru taxa de alimentație și taxa de cazare în cămin.

Auditul atrage atenția că plata bursei elevilor, prin dispoziție de plată, generează riscuri de fraudă, din cauza că plățile în numerar sunt mai susceptibile la fraudă, deoarece nu există o înregistrare electronică directă a tranzacției, ceea ce face mai dificilă urmărirea și verificarea acestora.

Totodată, auditul menționează absenteismul elevilor înmatriculați în cadrul ȘP din Alexandreni generează riscuri majore de acordare neîntemeiată a bursei unor elevi care sunt înmatriculați, dar care nu frecventează orele de studii.

În rezultatul verificării elevilor, care au primit bursă de studii, în anul 2023, s-a stabilit un caz, în care o persoană (Anița Alexandru) a beneficiat de bursă în valoare de 685 lei. Specificăm că, informație cu privire la această persoană nu este înregistrată în SIME, cu atât mai mult această persoană nu se regăsește nici în ordinul nr.N4K din 01.09.2023, cu privire la înmatricularea elevilor, având în vedere că cererea privind admiterea la programul de formare profesională ca „Tencuitor” a fost depusă la data de 11.08.2023.

Astfel, mijloacele bănești în sumă de 685 lei oferite ca bursă de studii poate fi catalogată de organele de control ca prejudiciu adus bugetului instituției.

Pentru a diminua riscurile menționate mai sus, se recomandă implementarea recomandării nr.4 oferită de audit care constă în monitorizarea strictă a prezenței la ore a elevilor și întreprinderea măsurilor corective, inclusiv, exmatricularea elevilor care nu frecventează programul de studii.

2.6 Evaluarea procesului de cazare în căminele studentești ale ȘP din Alexandreni

În conformitate cu HG nr. 99/2007 *cu privire la taxele de cazare în căminele instituțiilor de stat de învățământ profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar, superior și din domeniul științei și inovării*, a fost aprobată **Metodologia de calcul a taxei de cazare în cămine.**

Metodologia prevede că plata pentru chirie se stabilește pe categorii de locatari, la începutul fiecărui an financiar, de către senatele universitare/ consiliile profesionale, reieșind din cheltuielile aferente cazării, efectiv calculate pentru anul financiar și reflectate în planul de dezvoltare a căminelor.

În rezultatul auditării calculului taxei de cazare pentru studenți și alți locatari, în căminele studențești ale ȘP din Alexăndreni, pentru anul 2023, s-a stabilit că cheltuielile de personal și de consum aferente întreținerii căminelor sunt mai mici în raport cu cheltuielile aferente întreținerii căminelor din bugetul instituției aprobat pentru anul 2023, ceea ce în consecință a diminuat taxa de cazare lunară cu aproximativ 22 lei per lună per elev.

Astfel, calculul taxei de cazare aprobat de conducerea ȘP din Alexăndreni pentru anul 2023 este următorul: $T = (502863 + 715217 + 74414) / 245 / 12 * 15\% = 66$ lei;

Calculul aproximativ al taxei de cazare calculat, în baza cheltuielilor de întreținere a căminului pentru anul 2023 este următorul : $T = (567600 + 1161600 + 74414) / 245 / 12 * 15\% = 92$ lei

Calcularea incorectă a taxei de cazare pentru căminele studențești reprezintă un risc semnificativ pentru instituție, având potențialul de a conduce la neacoperirea cheltuielilor asociate cu întreținerea acestora. Eroarea, în stabilirea taxei, poate afecta capacitatea instituției de a acoperi costurile necesare pentru asigurarea unui mediu adecvat și sigur pentru locatari și majorarea mijloacelor financiare solicitate de la bugetul de stat pentru a asigura costurile de întreținere a căminelor. Este esențial ca procesul de calcul al taxei să fie revizuit și corectat pentru a reflecta în mod precis cheltuielile reale, asigurând astfel sustenabilitatea financiară a serviciilor oferite de cămine.

2.7 Evaluarea conformității implementării SCIM în cadrul ȘP din Alexăndreni

Implementarea Sistemului de Control Intern Managerial (în continuare SCIM) este o măsură necesară și în contextul controlului elaborării, aprobării și executării bugetelor și fondurilor, în condițiile în care instituțiile publice administrează, pe de o parte, fondurile publice alocate acestora, iar pe de alta patrimoniul public aflat în gestiunea lor. Cadrul legal care prevede implementarea și aplicarea controlului financiar public intern, inclusiv SCIM este Legea nr.229 din 23.09.2010 *cu privire la controlul financiar public intern*, art.22 din Legea nr.82/2017 și capitolul VI al Legii nr.181/2014.

Prevederile legilor menționate se aplică autorităților/instituțiilor bugetare, autorităților bugetare independente/autonome, autorităților/instituțiilor publice la autogestiune, întreprinderilor de stat/municipale, societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, precum și entităților/autorităților independente responsabile de reglementarea unui domeniu economic și/sau social.

Scopul acestor legi în special, a Legii nr.229/2010, este consolidarea răspunderii manageriale pentru gestionarea optimă a resurselor conform obiectivelor entității publice, pe baza principiilor bunei guvernări, prin implementarea sistemului de control intern managerial și a activității de audit intern în sectorul public.

Din această perspectivă, este evident că, existența unui sistem eficient de CIM fortifică influența asupra posibilității de realizare a obiectivelor stabilite, iar în absența

unui Sistem de Control Intern Managerial nu poate asigura în mod rezonabil, eficiența, eficacitatea și economicitatea operațiunilor derulate la nivelul entităților publice.

Controlul intern managerial este un proces dinamic și integrat de adaptare permanentă a instituției la schimbările din mediul extern și intern. Managementul și personalul de la toate nivelurile trebuie să fie implicate în procesul de gestionare a riscurilor, astfel încât să existe un anumit grad de certitudine asupra atingerii obiectivelor instituționale

În rezultatul auditării procesului de organizare a SCIM în cadrul *ȘP din Alexandreni* s-a constatat că instituția nu are desemnat un coordonator al sistemului CIM, ceea ce nu corespunde cu pct.6 din *Standardele naționale de control intern* aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.189/2015.

Auditul conchide că, constatările auditului redată, în prezentul raport de audit, denotă că sistemul de control intern managerial este unul neconform cu rezerve majore de îmbunătățire.

III. Concluzii generale

Prezentul Raport de audit intern a fost elaborat în conformitate cu tematica misiunii de asigurare, bazându-se pe constatări susținute de probe sigure, suficiente și relevante.

Rezultatele auditului subliniază prezența unor riscuri majore asociate cu absenteismul ridicat al elevilor de la programul de studii al instituției auditate. Se suspectează că acest fenomen ar putea fi atribuit înmatriculărilor fictive, efectuate cu scopul de a completa grupele de studii. Această practică, în cazul în care se realizează, contribuie la prejudicierea intereselor financiare ale Bugetului de Stat, ținând cont că, finanțarea instituțiilor se bazează pe o metodologie de finanțare per elev.

În plus, auditul a identificat cazuri în care elevii au fost înmatriculați cu finanțare de la buget, în ciuda interdicțiilor legale, aceste fapte au generat riscuri majore de prejudiciere a Bugetului de Stat cu aproximativ **1 469 900 lei**, în perioada **2022-2024**.

De asemenea, auditul a relevat diverse neconformități în procesele instituționale, inclusiv în ceea ce privește achizițiile publice, decontarea combustibilului, asigurarea alimentării gratuite a elevilor, acordarea burselor de studii și cazarea în cămine. Aceste neconformități sunt rezultatul unui sistem de control intern managerial deficitar, absenței procedurilor formalizate și neglijării instituirii măsurilor de control intern conforme în toate procesele și la toate nivelurile organizaționale.

Subliniem faptul că Raportul de audit cuprinde numai aspectele care au intrat în atenția auditului pe parcursul desfășurării misiunii de audit și nu cuprinde neapărat toate deficiențele existente sau toate îmbunătățirile care ar putea fi aduse.

Șef al echipei de audit

Vitalie CEAUȘ

Membrii echipei de audit :

Consultant principal DFA

Alina Calciu

Consultant principal DPDÎPT

Dorina Dumbrava

Director interimar al ȘP din Alexăndreni

Ana COBÎLAȘ

Digitally signed by Cobîlaș Ana
Date: 2024.06.25 08:44:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

